

Tisková zpráva
Lucemburk 15. listopadu 2019

V boji proti antimikrobiální rezistenci učinila EU zatím malý pokrok, říkají auditoři

Boj EU proti multirezistentním bakteriím, které získaly odolnost vůči antibiotikům, zatím přinesl jen malé výsledky, uvádí se v nové zprávě Evropského účetního dvora. Opatření EU sice vedla k jistým zlepšením, zejména ve veterinární oblasti, ale o snížení zdravotní zátěže spojené s antimikrobiální rezistencí existuje prozatím jen málo důkazů.

K antimikrobiální rezistenci dochází tehdy, když si mikrobi, jako jsou bakterie, viry, paraziti nebo houby, vytvoří odolnost vůči lékům, které dříve umožňovaly účinnou léčbu. V EU ročně umírá na infekce způsobené bakteriemi rezistentními vůči lékům 33 000 osob a ekonomika přichází o 1,5 miliardy EUR v souvislosti s náklady na zdravotní péči a se ztrátou produktivity. Boj s multirezistentními bakteriemi je složitý a vyžaduje integrovaný přístup k lidskému zdraví, zdraví zvířat a životnímu prostředí podle zásady „jedno zdraví“.

Auditoři posuzovali, jak Evropská komise a agentury EU při snižování antimikrobiální rezistence provádějí klíčové činnosti a využívají zdroje. Zkoumali podporu, kterou Komise poskytovala členským státům na jejich opatření v rámci přístupu „jedno zdraví“, a nakolik přispěla k prosazování obezřetného užívání antimikrobiálních látek u zvířat. Zjišťovali také, jak EU podporovala výzkum antimikrobiální rezistence.

„Antimikrobiální rezistence představuje závažnou hrozbou pro veřejné zdraví,“ uvedl člen Evropského účetního dvora odpovědný za tuto zprávu Nikolaos Milionis. „Přestože ve veterinární oblasti došlo k určitému pokroku, je třeba, aby Evropská komise spolu s členskými státy zintenzivnila úsilí na odstranění tohoto rostoucího nebezpečí.“

Auditoři dospěli k závěru, že EU poskytovala členským státům při uplatňování přístupu „jedno zdraví“ cennou podporu. Pomohla jim zejména v rozhodovacích procesech poskytováním lepších informací a usnadnila spolupráci a výměnu zkušeností mezi členskými státy. Uvádějí však, že lze nalézt i další synergie na podporu boje proti antimikrobiální rezistenci pomocí cílených, nákladově efektivních investic. Upozorňují také na nedostatky v monitorování pokroku a v dohledu nad infekcemi spojenými s poskytováním zdravotní péče, které by mohly zpomalit

Účelem této tiskové zprávy je informovat o hlavních zjištěních zvláštní zprávy Evropského účetního dvora. Plné znění této zprávy je k dispozici na internetové stránce eca.europa.eu.

ECA Press

12, rue Alcide De Gasperi - L-1615 Luxembourg

E: press@eca.europa.eu @EUAuditors eca.europa.eu

opatření proti antimikrobiální rezistenci. Zároveň se domnívají, že vědecké údaje o výskytu a rozšíření antimikrobiální rezistence v životním prostředí jsou stále nedostatečné.

Auditoři zjistili, že pokrok v jednotlivých členských státech EU se sice lišil, ale že veterinární antimikrobika se ve většině z nich nyní používají obezřetněji. To má v boji proti antimikrobiální rezistenci zásadní význam. Některá antimikrobika se však stále podávají v příliš vysoké míře, uvádějí auditoři. Několik zjištěných nedostatků řeší nová pravidla EU týkající se veterinárních léčivých přípravků a medikovaných krmiv. Jisté problémy však přetrvávají, například potíže členských států při shromažďování údajů a nedostatky v monitorování rezistentních bakterií v potravinách a u zvířat. Budoucí společná zemědělská politika je podle auditorů příležitostí, jak rámec EU pro řešení problematiky multirezistentních bakterií zdokonalit.

Důležitým zdrojem investic do výzkumu antimikrobiální rezistence je rozpočet EU. K žádnému průlomovému objevu nových tříd antimikrobik však zatím nedošlo. Auditoři také zjistili, že Komise neprovedla komplexní hodnocení podpory, kterou poskytuje na výzkum (na niž připadá více než 99 % rozpočtu EU vyčleněného na antimikrobiální rezistenci). Zatím navíc chybí konkrétní iniciativy EU, jimiž by bylo možné řešit selhání trhu, kvůli kterým se z výzkumu antimikrobiální rezistence stahují subjekty soukromého sektoru.

Na základě svých zjištění auditoři předkládají několik doporučení, jak zlepšit opatření EU v boji proti antimikrobiální rezistenci, zejména:

- zlepšit podporu pro členské státy;
- prosazovat obezřetné používání veterinárních antimikrobiálních látek a provádět lepší dohled nad antimikrobiální rezistencí;
- posílit strategie pro motivaci k výzkumu antimikrobiální rezistence v EU.

Poznámky pro redaktory

Antimikrobiální rezistence představuje z celosvětového hlediska závažnou hrozbu pro zdraví, rozvoj a pro bezpečnost potravin. Boj proti antimikrobiální rezistenci má v podstatě dva základní úkoly: zajistit obezřetnější a účinnější používání existujících antimikrobik a prostřednictvím výzkumu a vývoje objevit a zpřístupnit nová antimikrobika.

V roce 2017 přijala Evropská komise na základě globálního akčního plánu WHO evropský akční plán „Jedno zdraví“ zaměřený proti antimikrobiální rezistenci, který obsahuje opatření týkající se zdraví, veterinárních otázek a životního prostředí.

Zvláštní zpráva č. 21/2019 „Antimikrobiální rezistence: ve veterinárním odvětví došlo k pokroku, ale EU tuto zdravotní hrozbu ještě zdaleka nevyřešila“ je k dispozici na internetové stránce EÚD (eca.europa.eu) ve 23 jazycích EU.

EÚD předkládá své zvláštní zprávy Evropskému parlamentu a Radě EU a také dalším zainteresovaným stranám, jako jsou národní parlamenty, subjekty působící v příslušném odvětví a zástupci občanské společnosti. Velká většina doporučení, která předkládáme ve svých zprávách, je uvedena do praxe.

Tiskový kontakt pro tuto zprávu

Vincent Bourgeais – E: vincent.bourgeais@eca.europa.eu

T: (+352) 4398 47502 / M: (+352) 691 551 502